

Erdőökológiai kísérlet terepi bemutatója a Pilisben

Szeptember 18-án az MTA Ökológiai Kutatóközpont (MTA ÖK) Ökológiai és Botanikai Intézetének kutatói, valamint a Pilisi Parkerdő Zrt. (PP. Zrt.) szakemberei erdőökológiai kísérlet terepi bemutatójára hívták az érdeklődőket.

A kísérleti terület a Pilisben, a Pilisszántó község határához tartozó Hosszú-hegyen található, egy 40 hektáros, 70 éves gyertyános-tölgyes állományban. Az MTA ÖK és a PP Zrt. közös kutatása kísérletesen vizsgálja a különböző erdőművelési eljárások termőhelyre, regenerációra és erdei biodiverzitásra gyakorolt hatását. A műszerekkel ellátott vizsgálati terület kialakítását a Magyar Tudományos Akadémia infrastruktúrafejlesztési támogatása tette lehetővé, a kutatás folytonosságát pedig egy OTKA (111887) pályázat biztosítja.

Olyan erdészeti beavatkozásokat vizsgálnak, amelyek részben a hagyományos vágásos, részben a jelenleg bevezetés alatt álló örökerdő-gazdálkodás elemei. 2014-ben a még érintetlen állományban rögzítették a kiindulási állapotokat, a fahasználatokra 2014/2015 telén került sor. Öt kezelést valósítanak meg hat ismétlésben, blokk elrendezésben, azaz hat területi egységben szerepel mindegyik beavatkozás: tarvágás (fél hektár), lékvágás (20 méter átmérő), hagyásfacsoport (a tarvágáson belül, 20 méter átmérő), fokozatos felújítóvágás-egyenletes bontása (fél hektár), érintetlen kontroll állomány.

A kezeléseket nyomon követik a mikroklíma (fény, relatív páratartalom, léghőmérséklet, talajhőmérséklet), a talajviszonyok (nedvességtartalom, tápanyagtartalom), a felújulás, az aljnövényzet és egyes állatcsoportok (futóboga-

rak, pókok, televényférgek) változásait. A természetes folyamatokat elkerített és kerítés nélküli mintanegyzetekben vizsgálják, így a vadállomány hatása elválasztható lesz a kezelésekétől.

A természetes folyamatok mellett egyes fafajok (bükk, cser, kocsánytalan tölgy, gyertyán, magas kőris) és lágyszárúak beültetett példányain egyedi megfigyeléseket is végeznek. A kísérlet gyakorlati ismeretekkel kíván hozzájárulni az erdei biodiverzitást fenntartó fahasználatok kialakításához, a főbb fafajok természetes felújításához, a klímaváltozás hatásait ellensúlyozó gazdálkodáshoz. Az MTA ÖK és a PP. Zrt. által koordinált vizsgálatba bekapcsolódott a Nyugat-magyarországi Egyetem Környezet- és Földtudományi Intézete és az MTA ATK Növényvédelmi Kutatóintézete is.

A kb. 60 fő részvételével lezajlott bemutatón legnagyobb létszámban a kutatásban érintett két szervezet (MTA ÖK és PP. Zrt.), valamint a területileg illetékes Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai vettek részt, de szép számmal képviseltették magukat a kutatás iránt érdeklődő más intézmények-

ben (NYME, NAIK ERTI, SZIE, Mecsek-erdő Zrt., SEFAG Zrt., WWF) dolgozó kutatók és gyakorlati szakemberek is.

A kísérletet ismertető tájékoztató tábla mellett először *Farkas Viktor*, a Pilisszentkereszti Erdészeti vezetője köszöntötte a résztvevőket, majd *dr. Ódor Péter* tudományos főmunkatárs és *Kovács Bence* PhD-hallgató (ELTE, MTA ÖK) mutatták be a kísérlet céljait és módszereit. Ezt követően, az egyes kezeléseket bejárva a vendégeknek és a kutatás résztvevőinek lehetőségük nyílt megvitatni a vizsgálat részleteit. A jó hangulatú és szakmailag igen tartalmas terepbejárás után a Pilisszentkereszti Erdészeti a Som-hegyi Turistaház előterében látta vendégül a résztvevőket.

Ezúton szeretném az MTA ÖK Ökológiai és Botanikai Intézet nevében megköszönni a vendégeknek a részvételt és a remélhetőleg hosszú távon fenntartandó kutatást segítő javaslataikat, valamint a Pilisszentkereszti Erdészeti munkatársainak a jó szervezést és a szíves vendéglátást.

Dr. Ódor Péter,
tudományos főmunkatárs, MTA ÖK

